

PRZE KROJ

NR 2 (3471) / 9 STYCZNIA 2012 / CENA 3,99 ZŁ

WWW.PRZEKROJ.PL

w tym 8% VAT

Sierakowski:
Miłosz-fiction

Trzeba ZABIĆ
tą Brzeską

PORTUGALIA - nowa
polityka narkotykowa

DLA
PRZE
KROJU: Joyce, Woolf,
Cwietajewa Tagore,

PISZA
DLA NAS:

Anna
Grodzka

Adam
Ostolski

Przemysław
Wielgosz

INDEKS
371424

02 >

Gorący
Kubek

SCENKI ZE SMACZKIEM!

ZWYCIĘZCĄ KONKURSU
"GORĄCY KUBEK DO KANAPKI"
JEST JAROSŁAW GORGON

Zwycięzcy gorąco gratulujemy i czekamy na nowe komiksy!

[Kup książkę](#)

Gorący
Kubek

JESTEŚMY GŁODNI NOWYCH KOMIKSÓW!

A TERAZ...
WEŹ UDZIAŁ W NOWYM
KONKURSIE NA FEJSIE!

KTO SIĘ NAJLEPIEJ SPISZE,
TEN WYGRA **TORBĘ MIEJSKĄ**
ZE SWOIM KOMIKSEM!

Napisz zabawną scenkę sytuacyjną dla Gorącego Kubka i Kanapki.
Jeśli przypadnie ona do gustu internautom, a następnie naszemu jury,
możesz wygrać **miejską torbę z wymyślonym przez siebie komiksem!**

SZUKAJ NAS NA WWW.FACEBOOK.COM/GORACYKUBEK

Konkurs trwa od 9 do 22 stycznia 2012 r.

Kup książkę

ROMAN KURKIEWICZ

Odzyskujemy przyszłość

Widmo zmiany krąży nad światem, Europą i na szczęście, choć powoli, ospale i ociężałe – nad Polską. Trzeba bardzo nie chcieć tego zobaczyć, żeby nie widzieć. Demokracja cierpi na bezruch i chorobliwie „postpolityczne” otłuszczenie, ekonomia bogatego świata północny musi wyjść krytycznie poza swoje neoliberalne dogmaty, nowe przestrzenie naszych aktywności, niezaspokojonych dążeń i marzeń muszą się zaludnić.

Znamy narzędzia współczesnej humanistyki, kultury, filozofii oraz socjologii i nie zawahamy się ich użyć do wyrażenia naszych racji. Nie będziemy się wstydzili mówienia o problemach wykluczenia ekonomicznego, społecznego, edukacyjnego, kulturowego. Będziemy hołubić niepokorne ruchy społeczne, korzystając z siły repertażu społecznego, przestrzeni wolnej kultury. Chcemy „Przekrój” redagować ze środowiskami, pismami, portalami i głosami, które od lat robią to w swoim imieniu. Chcemy na nowo nadać treść słowom: „wspólnie”, „razem”, „w porozumieniu”. Będziemy wietrzyć słowa, idee, projekty. Nie obawiamy się chcieć, marzyć, wymagać i żądać. Chcemy innej przestrzeni do życia, nauki i pracy. Chcemy odzyskać przestrzeń publiczną, sferę wspólnego dobra, a nie wyłącznie umocnić się w egoistycznym paradygmacie wszechzabawczego zysku i wzrostu PKB.

W nowym „Przekroju” będziemy to zmiany opisywać, rozprawiać o nich, współtworzyć je i walczyć o nie. Innym głosem i proponując własne hierarchie, upominamy się i będziemy pytać, żądać, wymagać, kontrolować. Będziemy niewyparzoną gębą nadchodzących przewartościowań. „Przekrój”

będzie się narażał na rechot. Ale każdy, kto w tym kraju jest odmienny, nienormatywny, zmarginalizowany, lekceważony z powodu swojego statusu społecznego, płci, koloru skóry, miejsca czy daty urodzenia, tożsamości seksualnej, wrażliwości na gwałcenie praw innych, problem przemocy wobec kobiet, dzieci, upominania się o prawa zwierząt; każdy, kto chce energii raczej zielonej niż czarnej i łupkowej, innych priorytetów w polityce społecznej; każdy, komu nie odpowiada nasza służalcza wojenkowość – naraża się na pogardliwość. Odpowiemy śmiechem, złośliwością i merytorycznością.

Nie stworzymy mediów od nowa, ale postaramy się odnowić ich podstawową, „przekrojową” rolę i zadanie: patrzeć władzy na ręce, zasadę ograniczonego zaufania wobec deklaracji, wobec instytucji.

Czy „Przekrój” będzie polityczny? Nie może nie być, jeśli nawet pierogi w warszawskim odzyskanym barze mlecznym okazały się najgroźniejszym terrorystycznym atakiem końca 2011 r. Wszystko jest polityczne, poza życiem partii politycznych. Będziemy pisać o polityce rzeczowej: edukacyjnej, narkotykowej, praw człowieka, wartości praw podstawowych. Będziemy żądać od polskich władz respektowania, a nie ograniczania naszych praw do wolności – czy tej na ulicach, czy tej w Internecie. Pierogi, w tym ruskie, TAK! Czołgi, tortury i przemoc ekonomiczna – NIE! Chcemy więcej równości, więcej wolności, więcej sprawiedliwości. Śmieszne, naiwne, rozzuchalające? Może zbyt długo odstawialiśmy te pytania do kąta. Zachowując proporcje, przywołajmy Gandhiego, który mówił o swoim ruchu: najpierw nas nie zauważają,

potem się z nas śmieją, następnie się nas boją, a potem wygrywamy. „Przekrój” chce być głosem zmiany, którą niektórzy nazywają zmianą modernizacyjną. Będziemy szukać własnych słów. Bo modernizacja ma wiele imion i nie muszą nimi być wyłącznie autostrady, stądione, sprywatyzowane miasta i ich przedsiębiorstwa. Chcemy własnego życia w publicznej przestrzeni, chcemy nowej edukacji, nowej ekologii, ekonomii. Chcielibyśmy, żeby nowo redagowany „Przekrój” był odpowiedzią o energii i treściach zmiennych politycznej. Politycznej, ale głębokiej, nie partyjnej, wolnościowej, emancypacyjnej, nowoczesnej, równościowej, ale nie doktrynerskiej. Nasze imię to wielość, to głos ruchu ruchów, to różnorodność.

Scena polityczna w Polsce często określana jest mianem zabetonowanej. Wejście do Sejmu posłanek takich jak Anna Grodzka (od tego numeru nasza autorka!) i Wanda Nowicka czy posła Roberta Biedronia z Ruchu Palikota jest odpowiednią na głód autentyczności w polityce. Będziemy obserwować, czy za faktem wejścia w tę przestrzeń instytucjonalną idzie realne odświeżenie metody uprawiania polityki. Trzymamy kciuki, ale gdy będzie trzeba, pogrozimy palcem, zachowamy tu rewolucyjną czujność!

W samym słowie „przekrój” jest możliwość zobaczenia czegoś niepowierzchniowego, jest ostrość narzędzia, które pozwala się do tego oglądać, wbrew oporowi materii, systemu, struktury – do stać. I taki będzie nowy „Przekrój” już wkrótce. Ale ostro zaczynamy od razu. Chcemy, żeby nowy „Przekrój” dawał do myślenia. Zapraszam do jego współtworzenia!

SPIS TREŚCI:

PRZED WSZYSTKIM

- 4 Maciej Konieczny **Wszystkich nas nie spalicie**. Wspomnienie o Jolancie Brzeskiej
- 7 Adam Ostolski **Naprzód!**
- 8 Matylda Głowacka **Zdrowy, przystojny w strzykawce**
- 10 Piotr Laskowski **Bunt w Bytomiu**
- 12 Z byłym ministrem zdrowia **Markiem Balickim** rozmawia Sylwia Szparkowska
- 13 Przemysław Wielgosz **Euro – urodziny czy stypa?**
- 14 Sławomir Sierakowski **Po co Miłosz napisał powieść science fiction?**
- 17 Anna Grodzka **Z drugiej strony lustra**
- 18 O narkotykach w Portugalii z socjologiem **Nuno Capazem** rozmawia Michał Sutowski

CYWILIZACJA

- 22 Paweł Franczak **Co sprawia, że wygrywamy**
- 25 **Też Pytanie!**

KULTURA

- 26 Ola Salwa **bez zachwytu o „Dziewczynie z tatuażem”** Finchera
- 30 **Z Urszula Antoniak**, reżyserką „Code Blue”, o bliskości, która rodzi się w obliczu śmierci, rozmawia Ola Salwa

OTWÓRZ OCZY

- 32 Stanisław Rajewski **Toniemy w tonach śmieci**
- 36 Jan Mejor **o Domenie Publicznej**

RECENZJE

- 40 **Film:** Salwa o „Musimy porozmawiać o Kevinie”
- 42 **Muzyka:** Skolimowski o Guided By Voices
- 43 **Książki:** Sendecki o ostatnim tomie „Dzienników” Iwaszkiewicza
- 44 **Teatr:** Wakar o „Turystach”

ZAWSZE W PRZKROJU

- 45 **Stopklatka**
- 46 – 48 **Rozmaitości z krzyżówką**, Lewomyślnie Kurkiewiczza, Ładnymi rzeczami Salwy
- 3, 25, 48 **Raczkowski**

ADRES REDAKCJI: ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa, faks: 22 628 05 88, 22 463 00 00; automatyczna centrala telefoniczna: 22 4630 + numer wewnętrzny; łączenie przez telefonię 22 628 34 01 do 09, www.przekroj.pl. e-mail: redakcja@przekroj.pl lub imie.nazwisko@przekroj.pl **REDAGUJE ZESPÓŁ:** Roman Kurkiewicz (redaktor naczelny), Piotr Witek, Joanna Grochowska, Katarzyna Czarnecka **PRZED WYSYŁKĄ:** wydawnictwo@przekroj.pl, Łukasz Wójcik, Agnieszka Fiedorowska, Joanna Woźniczko-Czeczot, Joanna Dargiewicz-Rożek, Agneta Jankowska, Marcelina Szumer **CYWILIZACJA OD ŚRODKA:** nauka@przekroj.pl, Olaf Szewczyk, Paweł Franczak **KONIEC Z KULTURĄ:** kultura@przekroj.pl, Jacek Tomczuk, Jacek Wakar, Karolina Pasternak, Kuba Dąbrowski, Łukasz Drewniak,

Sebastian Frąckiewicz, Mariusz Herma, Anna Jastrzębska, Ola Salwa, Jacek Sieradzi, Bartek Winczewski **ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:** rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk; stale współpracuje Kaliber 45 **PRACOWNIA GRAFICZNA:** Wojciech Brdej, Andrzej Figatowski, Maciej Ślusarczyk **FOTODZIAŁ:** foto@przekroj.pl, Monika Szewczyk **KOREKTA:** Jadwiga Marculewicz-Olaś, Anna Zalewska **PROJEKT GRAFICZNY:** Kasper Skirgajło-Krajewski **ARCHIWUM:** Dominika Bok **OBROBKA ZDJĘĆ, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU:** Paweł Wójcik **STRONA INTERNETOWA I IPAD:** Marcin Cichoński, Renata Wróbel

WYDAWCA: Presspublica Sp. z o.o. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa **PREZES ZARZĄDU:** Dariusz Leśniak **WICEPREZES:** Maciej Kutak, Tomasz Wróblewski **PROMOCJA I MARKETING:** promocja@przekroj.pl, Jakub Maszkowski, Milena Ostolska **BIURO REKLAMY:** Presspublica Sp. z o.o. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa faks: 22 628 05 88, 22 463 00 00; automatyczna centrala telefoniczna: 22 4630 + numer wewnętrzny; łączenie przez telefonię 22 628 34 01 do 09 **KIEROWNIK ZESPOŁU SPRZEDAŻY:** Filip Weichert – 22 463 01 88 reklamainfo@presspublica.pl **DRUK:** ex Donnelley. Artykułów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian oraz skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

Okladka:
Wojciech
Piechoński

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZKROJ”

PRENUMERATA REDAKCYJNA
Cena prenumeraty 2012 r.:
Roczna: **166,40 zł**, półroczna: **83,20 zł**, kwartalna: **41,60 zł**
Zamówienie na prenumeratę należy składać:
e-mail: prenumerata@przekroj.pl lub faks: 22 621 22 61
Dodatkowe informacje pod nr. tel. 800 120 195
PRENUMERATA KOLPORTERSKA
oddziały Ruch sa, www.prenumerata.ruch.com.pl, urzędy pocztowe
PRENUMERATA E-WYDANIA
www.egazety.pl
PRENUMERATA ZAGRANICZNA
Ruch sa www.ruch.pol.pl; 22 693 67 75, 22 693 67 82, 22 693 67 18

DOSTĘP NA STRONĘ WWW I WERSJĘ NA IPADA

Cena abonamentu na iPad i w Internecie:
tygodniowy – **3,69 zł**, kwartalny – **30,75 zł**; roczny (z rabatem 30 proc.) – **99 zł**. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

W TYM TYGODNIU

PRZEKROJ

Założył w roku 1945
w Krakowie redaktor
Marian Eile

„Przekrój” w sieci

OLAF SZEWCZYK

– Polityka kreowania wizerunku naszej partii jest jak cebula, koleżanki i koledzy – rzekł podejrzanie cichym jak na siebie tonem Doświadczony Działacz. – Ma warstwy? – wyrwał się Stasiek Bronzoaur, aktywista młodzieżówki, który jako jedyny na zjeździe nie wyczuł, co się kroi. – Jak Shrek? – Niezupełnie. Chodzi o to, że jak się nad nią pochylić, to płakać się chce!!! – wybuchnął D.D. – Co to niby ma być?! Pablik rileszyn nie polega na ordynarnym kopaniu po mózgu, jak u tych pałkarzy z wPotylice.pl czy innego prawicowego tabloidu! Nasi wyborcy nie łkną wszystkiego jak pingwin lody! Nawet populizm, do krośet, wymaga finezji!

Tu działacz przerwał, by wodą gar-
dło zdarte ukoić. A na sali obrad
jak makiem zasiał.

– Mieliśmy jasną strategię: jak
ktoś z naszych coś kompletnie
zawalił, na przykład resort zdro-
wia, przesuwaliśmy gdzie indziej,
awansując, że niby za zasługi. Na-
stępca – też nasz człowiek – miał
szansę zyskać punkty, naprawia-
jąc to, co spieszył poprzednik, bo
nie jest trudno odbić się od dna,
a niżej – tak się nam przynajmniej
zdawało – upaść nie sposób. Przy-
pominał, że gramy pod szyldem
„rząd fachowców”. Jak się do tego
ma wyrzucanie kompetentnych
urzędników, którzy – co ludzie
widzą – odnieśli rzeczywiste suk-
cesy? Po jaką cholere wylaliśmy
kobitę, która wywalczyła niższe
stawki za telefon i Internet? Bo ja
nie pojmuję! Na co nam ta kata-
strofa wizerunkowa?

– Akcja „Zwalnianie awansem”
zawiodła, szefie – nieśmiało pi-
snął Stasiek. – Nikt tego nie kupił.
Teraz próbujemy przekonać, że
wylatują ci, którzy naprawdę coś
potrafią i mają zasługi. Dzięki
temu, gdy sami wylecimy na pysk,
będziemy mogli liczyć na dobry
wynik w wyborach.

Szczegóły strategii PR Partii Fa-
chowców na FB, Twitterze, G+,
www.przekroj.pl, tablecie Galaxy.

Komentuj: redakcja@przekroj.pl.

NIE PISZEMY O TYM, O CZYM W TYM ROKU PISAĆ NIE BĘDZIEMY

... że będzie koniec
świata.

... że nie będzie końca
świata.

... że Jezusek lubi
wzrost PKB, o czym jest
przekonany niejaki pan
Knabit, benedyktyn.

... ilu pijanych kie-
rowców zatrzymała
drogówka z okazji każ-
dego święta kościelnego
i państwowego.

... co jeden pan
polityk drugiemu panu
politykowi.

... co kto ówacza albo
i nie ówacza.

... co Adam, bo nadcho-
dzi czas na to, co Ewa.

... co tym razem
napisali w kolejnym prze-
łomowym przemówieniu
ministra Radka Sikor-
skiego sprywatyzowani
byli tzw. dyplomaci brytyj-
scy. Bo przecież mógłby
poprosić nasz oksford-
czyk o pomoc swoją żonę.

... co jest najważniej-
sze lub dlaczego
wcale nie jest
najważniejsze.

... o czym szumią
wierzyby.

... co się będzie działo
podczas Euro 2012. Bo co
się ma dziać?

... że Polacy wy-
grali albo przegrali,
że w tym roku narodową
dyscypliną jest skok
w dal przez pustynię au-
tem terenowym.

... że Polacy są zado-
woleni.

... że parytet się
nie sprawdził, a Kościół
jest ok.

... że jest nowocześnie.

... że jest tradycyjnie.

... że jest nie
do ruszenia.

... że nie ma co.

... że po co.

... że nie warto.

... że się nie uda.

... że jesteśmy skaza-
ni na Sukces, bo jesteśmy
też skazani na Rzeczpo-
spolitą i tak dalej,
i tak dalej

MAREK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

*Czego symbolem w 2012 roku mogą być złoto, kadzidło
i mirra? Bańki spekulacyjnej, wzrostu emisji CO₂
i awantury o recepty.*